

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quando licet fideli aliam ducere vel non. E. F. G

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Matth. 5. &
19. lib. 1.
Aug. in ser.
Domini in
monte.*

tionem vero generalē, & vniuersalem intelligere cogimur, non modo scilicet corporalem, sed & spiritualē, de qua Aug. ait, Idololatria & quælibet noxia superstitio fornicatio est. Dñs autem permittit & causa fornicationis vxorem dimitti, sed non iussit: & sic dedit Apostolo loco monendi, vt qui voluerit non dimittat: pōt tamen licitè dimittere. Si n. fornicatio carnis detestanda est in coniuge, quanto magis fornicatio mentis, i. infidelitas,

Pro quibus vitis possit dimitti.

*Ibidem. ubi
supra, paulo
in sermone.*

Si a. quæris, An propter aliud vitium, nisi propter infidelitatē vel idololatriam, possit dimitti? Attende quid Aug. ait. Si infidelitas fornicatio est, & idololatria infidelitas, & auaritia idololatria, non est dubitandum, & auaritiam fornicationem esse. Quis ergo quamlibet illicitam concupiscentiam potest à fornicationis genere separare, si à auaritia fornicatio est? Ex quo intelligitur, quod propter illicitas concupiscentias non tantum, quæ in stupris cum alienis viris vel foeminis committuntur, sed ob quaslibet, quæ animam à lege Dei aberrare faciūt & perniciosè corrumpūt, possit sine crimine & vir vxorem suam dimittere, & vxor virum. Item, Refussime dimittitur, si viro suo dicat, non ero vxor tua, nisi mihi de latrocinio diuitias congreges: vel nisi solita lenocinia exerceas, aut si quid aliud facinorosum vel flagitiosum à viro suo expetat. Tunc ille, si veraciter pœnitens est, habetque fidem per dilectionem operantem, membrum, quod eum scandalizat, amputabit. Ex his apparet, quod non solum infidelitas, sed etiam quælibet concupiscentia, quæ perniciosè turpiterque corrumpit, fornicatio spiritualis est: per quā vir vxorem, vel vxor virum dimittere potest. Cōsulit tamen Apostolus, ne fidelis dimittat infidelem volentem cohabitare, nec à Deo reuocare.

*Act. de fide
& operibus
cap. 16. 20. 4.
Matth. ult.*

1 Cor. 7.

Si fideli liceat aliam ducere infideli discedente vel dimissa. B

H 1 4

Hic quæritur. Si fidelis dimittat infidelē, vel infidelis à fideli discedat, an liceat fideli aliam ducere? Videtur auctoritas testari, quod illa viuentē alterā ducere non valeat. Ambr. n. verba Apostoli exponens ait, Alioquin si disceditis ab inuicem, & volētes cohabitare dimittitis, & alius vos copulatis, adulteri estis: & filij vestri, qui de hac copula nascuntur, immundi, i. spurij sunt. Itē, Si quis habuerit vxorē virginem ante baptismum, viuentē illa post baptismum, alteram habere non potest. Criminalia n. in baptismo soluuntur, non coniugia.

Quæ præmissis contraria videntur.

Sed cōtra Ambr. testatur. Si infidelis (dicit Apostolus) discedit, discedat. Non n. est seruituti subiectus frater aut soror in huiusmodi: quia non debetur reuerētia coniugij ei, qui horret auctorem coniugij. Non est n. ratum matrimonium, quod sine deuotione Dei est: & ideo non est peccatū ei, qui dimittitur propter Deū, si alij se copulauerit. Cōtumelia enim creatoris soluit ius matrimonij circa eum, qui relinquitur, ne accusetur alij copulatus. Infidelis a. discedens, & in Deum peccat, & in matrimonium, nec est seruanda ei fides coniugij, qui ideo recessit, ne audiret Christum esse Deum Christianorum cōiugiorum. Si vero ambo crediderint, per cognitionē Dei confirmatur cōiugium.

Determinatio.

Attēde, hæc prædictis contraria posse videri, ita vt sibi Ambr. cōtradicerē videatur. Sed distinguendum est hic, aliud esse dimittere volētē cohabitare: aliud, dimitti ppter Deum ab illo, q horret nomen Christi. Ibi lex beneuolētix non seruatur, hic veritas custoditur. Et ideo cū liceat dimittere volētē cohabitare, non tñ ea viuentē aliam ducere licet. Dicedentē vero sequi nō oportet: & ea viuentē aliā ducere licet. Sed hoc nō est intelligendum nisi de his, q in infidelitate sibi copulati sunt. Sed si

*Gloss. ordi.
ex. Amb. ad
c. 7. 1 ad Co-
rinth.*

*Ex conc.
Meldens.*

*E
Amb. ad. ca.
7. pri. ad Co-
rinth. Non
est enim.*

*2. 8. quæst. 2.
ad*

ad finem vterq; conuersus est, vel si vterque fidelis
matrimonio coniunctus est, & post alter eorum a
fide discesserit, & odio fieri coniugem renquerit
dimissus discedentē non comitabitur, nec tamen
illa viuente alteram ducere poterit: quia inter eos
fuerat ratum coniugium, quod nō potest dissolui.

*Quidam dicunt coniugium non esse inter infideles,
& quare.*

Sunt tamen nonnulli, qui inter infideles asserunt
non esse coniugium: quia nec rata, nec legitima est
eorum copula. Rata non est, quia solui potest: nec
legitima, quia Apostolus ait. Omne quod non est
ex fide peccatum est. Eorum a. coniunctio non est
ex fide, & ideo peccatum est. Non est ergo coniu-
gium: quia nullum coniugium peccatum est. Aug.
etiam dicit, quia non est vera pudicitia infidelis
cum fidei. Sed vera negatur esse pudicitia: non
quod infidelium coniugium non sit verum, sed quia
non habet illud triplex bonum, quod excusat coniu-
gium, & meretur præmium. Item illud Apostoli. Om-
ne quod non est ex fide peccatum est. non ita in-
telligendum est, vt quicquid sit ab infidelibus pec-
catum sit: sed omne, quod sit contra fidem, id est
conscientiam, male fit, & ad gehennam ædificat.
Velin omni eo, quod infidelis facit, peccat: non
quia illud facit, sed quia non eo modo illud facit
quo debet, non referens ad debitum finem.

*Quod legitimum sit coniugium infidelium, sed non
ratum & quare.*

Copula ergo maritalis, quæ est inter infideles,
coniugium est legitimum, sed non ratum. Legiti-
mum, quia est inter legitimas personas: sed non ra-
tum, quia sine fide. Coniugium vero fidelium est le-
gitimum, & ratum, si tamen legitimæ sunt personæ.
Quod a. legitima sit infidelium coniunctio, Aug.
testatur dicens, Vxor legitima societate coniu-
cta, sine vlla culpa relinquatur, si cū viro Christia-
no peccet.

Rom. 14.

*Aug. ca. 18.
lib. 1. de ad-
ulte cōiug.
Tom. 6.*

*In lib. de fide
& operibus
cap. 16. fo. 4.*